

Innspill til FM-utredning – Radio 102 AS Haugesund

Medietilsynet ber om innspill til om lokalradio bør fortsette på FM også etter 2021. Radio 102 takker for muligheten til å komme med våre innspill og synspunkt i saken.

Bakgrunn:

Radio 102 sender i dag på FM, DAB (delvis) og nett og FM er uten tvil vår viktigste distribusjonskanal. Radio 102 har i dag 8 ansatte på fulltid, en rekke deltidsansatte og frilansere i tillegg til noen frivillige. Vi omsetter for ca. 9,7 millioner og sender lokalradio i Haugesund, Karmøy, Sveio, Tysvær, Vindafjord, Bokn, Utsira. I tillegg er det satt opp en DAB-sender på Stord slik at vi i dag har delvis dekning via det lokale DAB-nettet (Lokalradioblokka) på Stord / Bømlo (Sunnhordland).

Per i dag har vi tilnærmet 100 prosent dekning på FM i våre primærområder. Totalt når vi anslagsvis 100.000 personer gjennom vår FM-dekning. Anslagsvis når vi 40-50% av lytterne på DAB (utendørsdekning).

FM-nettet har vi bygget ut og drifter for egne midler gjennom de over 30 årene vi har vært på lufta. Når det gjelder DAB er det Haugaland Kraft som har anleggskonsesjonen for DAB-nettet i vårt område og vi leier oss i dag inn på dette nettet. Dette koster vår stasjon anslagsvis 120.000 per år. Dette kommer i tillegg til de investeringer vi har foretatt for i det hele tatt og komme på DAB.

Vi får i dag ca. 100.000 i støtte fra tilskuddsordningen for å kunne leie oss inn i det lokale DAB-nettet, en støtte vi har vært og er helt avhengige av for å kunne sende på DAB.

- Bør lokalradio få høve til å fortsette på FM etter 2021?

Vår holdning til dette spørsmålet er et ubetinget JA. For Radio 102 vil dette rett og slett være et spørsmål om å være eller ikke være. Det vil være helt umulig for vår radiostasjon og opprettholde driften om vi ikke kunne sendt vårt innhold på FM-nettet. Vi har i dag de aller fleste lytterne våre på FM og det vil ikke være realistisk at vi vil kunne ha tilnærmet den samme dekningen på DAB i overskuelig fremtid. Vi sitter heller ikke på den lokale anleggskonsesjonen og har på den måten heller ikke mulighet for å kreve eller tvinge frem en utbygging som vil kunne sammenlignes med dekningen vi har på FM.

Vi vet at de som i dag er anleggskonsesjonærer her lokalt (Haugaland Kraft) allerede har brukt forholdvis store beløp på å bygge ut område 17 og 18 (Haugaland og Sunnhordland) i lokalradioblokka. Dette har de gjort gjennom både støtte fra tilskuddordningen og gjennom å bruke egne midler og ressurser. Til tross for dette er altså ikke dekningen tilnærmelsesvis i nærheten av dekningen vi i dag har på FM. Det er heller ingen grunn til å tro at denne utbyggingen vil skyte fart i tiden fremover heller. Det har nemlig vist seg at det å bygge ut et lokalt DAB-nett både er dyrere og vanskeligere å få til enn en kanskje trodde i utgangspunktet. Vår påstand er at DAB rett og slett ikke er en egnet distribusjonsform for lokalradio.

Det viser seg også at det er veldig vanskelig å få inn leietakere på et lokalt DAB-nett og på den måten er det vanskelig for lokale utbyggere å forsvare investeringer i det lokale DAB-nettet. På mange steder, som eksempelvis i vårt område, er det kun et fåtall (2-3) potensielle leietakere, kanskje ikke det engang. Når utbygger i tillegg stipulerer en leiepris på ca. 10.000,- per måned er det ikke realistisk å få inn lokale leietakere som kan være med på å finansiere driften av lokale DAB-nett. På den måten stopper både utbygging og tilfanget av potensielle leietakere.

- Kor lenge bør lokalradio eventuelt få høve til å fortsette på FM?

Lokalradio bør fortsette på FM så lenge lokalradio finner det formålstjenlig og sende på FM. Det offentlige har i dag ingen kostnader knyttet til vår FM-distribusjon. Radio 102 eier og drifter og bærer selv alle utgifter knyttet til egne FM-sendinger.

Vår mening er at lokalradio bør sende på FM så lenge det er den eneste plattformen vi i dag har tilnærmet full dekning på. Lokalradio har aldri bedt om DAB i det hele tatt. Det ønsket kom fra NRK, P4 og Radio Norge. De samme kanalene valgte i sin tid å ikke lenger sende på FM, en avgjørelse de selv ønsket og var enige om. Vi finner det derfor merkelig om noen skulle mene at lokalradio ødelegger digitaliseringen av radio. Om de riksdekkende kanalene er så sikre på egen avgjørelse og egen gjennomslagskraft bør de fint kunne stå for digitaliseringen slik de selv ønsket, samtidig som det bør tas høyde for at lokalradio trenger mye lenger tid på å digitaliseres.

Vi er heller ikke så sikre på at lokalradio bør digitaliseres via DAB-nettet i det hele tatt. Mye tyder på at kombinasjonen FM / nettradio er måten lokalradio kan driftes på i overskuelig fremtid.

Vi vil også nevne at det fremtidige 5G kan bidra til ytterligere digitalisering av lokalradio og at det kanskje er her fremtiden for å lokalradiodistribusjon ligger, sammen med sendinger i dagens FM-nett?

Vi vil også poengtere at lokalradio i stor grad er en garantist for at det i dag finnes et radiomangfold. De 3 grupperingene som i dag sender radio på DAB på riksnettet representerer kun 3 eiere. Alle kanalene i de nasjonale DAB-nettene driftes og eies av NRK, P4 og Radio Norge. Lokalradio representerer et vesentlig større eiermangfold. I all hovedsak har lokalradio lokale eiere og nettopp det gjør at det er lokalradio som sikrer at det faktisk finnes et mangfold i radiotilbudet i Norge. Da mener vi både på eiersiden, men også på innholdssiden.

Vi mener derfor at lokalradio bør få fortsette på FM på samme vilkår som de nasjonale kanalene har fått konsesjon til å sende på DAB, altså til 2031.

- På kva vilkår bør lokalradio eventuelt få høve til å fortsette på FM?

Radio 102 mener at alle som i dag har FM-konsesjon automatisk må få denne forlenget til 2031. Vi mener videre at ledige FM-frekvenser må kunne brukes av lokalradio. Vi vet at det er «bedre» frekvenser lavere i FM-båndet, altså frekvenser som når lenger og har større dekning med samme effekt. Dette er frekvenser som tidligere var forbeholdt rikskanalene. Nå når disse er borte fra FM-båndet bør disse frekvensene kunne brukes av lokalradio.

Ved å åpne for å se på hele bruken av FM-nettet på ny gir også mulighet til praktiske justeringer innenfor geografiske dekningsområder og fintuning av dekning for å bedre lokalradiotilbudet til befolkningen. Det bør også tillates at senderstyrken på FM-stasjoner økes betydelig. Sendestyrken som i dag er gjeldende for lokalradio er laget for et FM-bånd med aktører over hele frekvensområdet. Slik er det ikke lenger.

Det bør også gis mulighet for å gi FM-nettet til lokalradio økt effekt og nye omformere for å dekke mørke huller i eksisterende område.

Allottering av nye frekvensressurser for delte frekvenser, gir mulighet for flere nisjekanaler, anledning for økt sendetid for aktørene samt en mer hensiktsmessig profil- og sjangerfordeling. Det bør åpnes for at det gis anledning til re-planlegging av sendernet, med færre sendere og høyere effekt for å gjøre nettene mer teknisk håndterbare og samtidig spare betydelige beløp i form av lavere drifts- og

vedlikeholdskostnader. Ved å tillate nyetableringer for lokalradio på FM sikres også en mulighet for å bevare lokalradiobransjens vitalitet og hindre at bransjen desimeres som følge av økende frafall.

I disse dager tegnes det også nye kommunegrenser og kommuner blir slått sammen. Derfor mener vi at det bør gis anledning til å se på frekvenser og dekningsområder på ny på FM-båndet slik at kart og terreng i større grad samsvarer med virkeligheten. I de områder der lokalradio også sender på DAB bør det gis anledning til at DAB og FM-dekning samsvarer med dekningsområdet/konsesjonsområdet.

Vi mener at det også bør åpnes for kommersiell lokalradio på FM også i storbyene. «Sorte hull» i FM-dekningen i storbyene er ødeleggende for FM-plattformens mulighet til overlevelse på kortere og lengre sikt. Lokalradiobransjen trenger flaggskip i de største byene for å beholde nødvendig kompetanse og slagkraft.

Historien har vist at det er tilnærmet umulig for lokalradio å etablere seg kun på DAB i slukkeområdene. Til det er konkurransen på denne plattformen for stor. Drifts- og vederlagskostnadene blir for høye sett i forhold til lytterpotensialet, noe som sparker beina under en bærekraftig drift. Dermed blir nærmere 2 millioner mennesker uten et reelt lokalradiotilbud og storbyområdene fremstår som gigantiske mørke øyer i lokalradiolandskapet. For oss fremstår dette som et forsøk på å ivareta et teknologisk monopol og beskytte investeringene til to multinasjonale selskaper.

Avslutning:

Avslutningsvis vil vi presisere at selv med en rundhåndet tilskuddsordning med tanke på at anleggskonsesjonærer i lokalradioblokka skal kunne få støtte for å bygge ut det lokale DAB-nettet så er vi overbevist om at dette ikke er veien å gå.

Det er allerede flere eksempler på at det å drifte et lokalt DAB-nett er så lite lønnsomt med tanke på potensielle leietakere og leieinntekter at vi mener at løsningen ikke ligger i å pøse inn mer penger for å bygge lokale DAB-nett.

Distribusjon av lokalradio på DAB-nettet er rett og slett ikke forenelig med sunn drift og mulighet for vekst. Radio 102 og Norsk lokalradio generelt er 100 prosent avhengig av å kunne sende på FM i mange år fremover. Om en bestemmer seg for å nekte lokalradio å sende på FM i sine egne nett fra 2022 er vi overbevist om at bransjen forvitrer og rett og slett forsvinner i løpet av få år.

For Radio 102 AS

Thor Magnar Thorsen

Ansvarlig Redaktør

Radio 102

Mediehuset Haugesunds Avis

RADIO2

Direkte: 52 720 104 | Mobil: 909 25 011 | Sentralbord: 52 720 102

www.radio102.no | <https://www.facebook.com/radio.102.live>